

Scenariusz lekcji 16 1/4

Temat	Poza grupą. Animacja
Czas	45 minut
Niezbędne materiały	Animacja „Poza grupą” Materiał 16.1: Pytania do animacji – test Materiał 16.2: Pytania do animacji – otwarte Materiał 16.3: Emotikony Tablica do zapisywania Projektor Komputer z głośnikami i dostępem do internetu
Cele lekcji	Uczennice i uczniowie przedyskutują zachowania i przeżycia bohaterów animacji jako konsekwencje dokuczania i wykluczania z grupy. Uczennice i uczniowie poddadzą refleksji kwestie związane z reagowaniem na dokuczanie i wykluczanie.
Zagadnienia	Wykluczanie Dokuczanie Świadek/świadkini Reagowanie

Scenariusz lekcji 16 2/4

Przebieg

Rozgrzewka 10 minut

Poproś uczennice i uczniów o to, by przypomnieli sobie sytuację, w których obserwowali regularne dokuczanie, nękanie albo przemoc ze strony rówieśników. Co to były za sytuacje?

Ważne, by najpierw ustalić zasady takiej rozmowy. Podkreśl, że nie chodzi o szczegóły takich sytuacji, ujawnianie czy oskarżanie konkretnych osób. Chodzi o ogólne kwestie związane z tym, że jest się obserwatorem/obserwatorką sytuacji dokuczania, naruszania czyichś granic, nękania czy przemocy. Celem tej rozmowy jest wprowadzenie wątku reagowania na przemoc.

Aby zainicjować taką rozmowę, możesz użyć takich pytań:

- Czasem gdy ktoś komuś dokucza, inne osoby stoją z boku i tylko się przyglądają. Jak myślisz, dlaczego?
- Czy to możliwe, że ktoś przyłącza się do tego, kto dokucza i sam zaczyna zachowywać się nie fair tylko po to, żeby jego samego / jej samej to nie spotkało?
- Jeśli sam/sama też kiedyś byłaś nękana/nękany, to czy to ułatwia, czy utrudnia ci reagowanie na przemoc wobec innej osoby?
- Jakie mogą być najprostsze rzeczy, które możesz zrobić, kiedy jesteś świadkiem/świadkinią dokuczania albo nękania?

Warto w tej rozmowie zwracać uwagę na to, że czasem komuś trudno się przeciwstawić z obawy, że sam/sama stanie się obiektem ataku. Czasem, również ze strachu przed dokuczaniem, takie osoby same zaczynają dokuczać innym.

Scenariusz lekcji 16 3/4

Wprowadzenie tematu 15 minut

Obejrzyjcie wspólnie animację „Poza grupą”.

Następnie rozpocznij dyskusję o zachowaniu postaci występujących w animacji. Porozmawiaj z uczennicami i uczniami o tym, czyje zachowania uważają za niechciane i niewłaściwe.

W celu ułatwienia analizy zachowania bohaterów tej animacji możesz użyć Materiału 16.1. Możesz wyświetlić go z projektora lub wydrukować dla wszystkich osób w klasie. Możesz też podzielić klasę na grupy i wykonać materiał jako grupowy quiz.

W trakcie tej dyskusji zwracaj uwagę na to, że to, co nam wydaje się zabawą, dla innych może być bardzo bolesne. Jeśli klasa miała wcześniej lekcje z animacją „Włamanie”, możesz nawiązać do tamtej sytuacji, w której bohaterki uważały, że żartują, a wpędziły koleżankę w kłopoty.

Zwróć uwagę uczennic i uczniów na możliwość poproszenia o pomoc dorosłą osobę w sytuacji, gdy sami/same nie wiemy, jak zareagować. Może to zrobić osoba, która doświadcza dokuczania, ale też osoba, która jest świadkiem/świadkinią tej sytuacji i chce ją przerwać. Możesz zwrócić uwagę na to, że w tej animacji najbardziej dokucza Maćkowi Łukasz, a Wojtek się do niego przyłącza. I to właśnie Wojtek orientuje się pod koniec, że coś poszło nie tak i zastanawia się, co mógł zrobić inaczej.

Pogłębienie tematu 15 minut

Zaprezentuj Materiał 16.2, który zawiera listę pytań o możliwe zachowania Maćka, Wojtka i taty Łukasza. Wydrukuj go dla każdej osoby i wspólnie przeczytajcie pytania.

Poproś uczennice i uczniów, aby odpowiedzieli na pytania albo zróbcie to wspólnie, na forum klasy. Możesz też podzielić klasę na mniejsze grupy i poprosić, by w tych grupach uczennice i uczniowie porównali swoje odpowiedzi.

Podczas wspólnego zastanawiania się możesz zadać następujące pytania, by przybliżyć uczennice i uczniów do odpowiedzi:

- Co konkretnie Wojtek i Łukasz zrobili, że Maciek zdecydował się iść do domu?
- Jak czuł się Maciek w towarzystwie Łukasza i Wojtka?
- Maciek wyszedł sam, ale co zrobili chłopcy, żeby go wykluczyć?
- W jaki sposób Wojtek mógł w trakcie gry wesprzeć Maćka?
- Czy któryś z chłopców próbował jakoś wycofać się z dokuczania?
- Czy któryś z chłopców zrozumiał, że ich działanie sprawiło Maćkowi przykrość?
- Kiedy ktoś dokucza twojemu koledze lub twojej koleżance, co możesz zrobić, żeby to przerwać?

Ważne, by to same uczennice i sami uczniowie proponowali odpowiedzi na te pytania.

Scenariusz lekcji 16 4/4

Dodatkowe aktywności 5 minut

Materiał 16.3 zawiera emotikony opisujące zachowania postaci z animacji. Jeśli starczy czasu, możesz zaproponować to zadanie uczniom i uczniom jako podsumowanie wcześniejszej dyskusji. Może to być także zadanie domowe.

Ocenianie

Podczas lekcji możesz prowadzić ocenianie kształtujące, obserwując dyskusję w klasie.

- Do jakiego stopnia uczennice i uczniowie adekwatnie opisują rzeczywistość animacji i rozumieją, jaką sytuację przedstawia?
- Czy uczennice i uczniowie swobodnie, pewnie używają słów i pojęć odwołujących się do niechcianego i niewłaściwego zachowania?

Możesz także wykorzystać Materiał 16.3 jako zadanie domowe.

Pytania do animacji – test

Poniższe pytania odnoszą się do zachowania bohaterów animacji „Poza grupą”. Która odpowiedź jest twoim zdaniem prawidłowa?

1.

Łukasz i Wojtek docinają Maćkowi i złośliwie komentują jego umiejętności. Mają niezły ubaw, prawda?

a.

Tak, chłopcy tak się tylko z Maćkiem prze-komarzają.

b.

Nie. Może ich to bawi, ale denerwują Maćka. Sami też nie chcieliby zostać potraktowani w taki sposób.

c.

Tak, chłopcy tylko się wygłupiają. Maciek jest przewrażliwiony.

2.

Czy Maciek powinien komuś powiedzieć o tym, jak koledzy go traktują?

a.

Nie, bo ryzykuje, że Łukasz i Wojtek już więcej nie zaproszą go do wspólnej gry.

b.

Nie, bo oni tylko żartują. Jeśli Maciek komuś powie, to Łukasz i Wojtek będą mieli kłopoty.

c.

Tak, powinien powiedzieć komuś o tym, jak się czuł, kiedy koledzy się z niego nabijali.

3.

Czy zgadzasz się z Maćkiem, że Łukasz i Wojtek nie zachowują się fair i że powinni pobawić się jakoś inaczej?

a.

Nie, bo przecież Maciek od samego początku wiedział, że będą grali w gry online.

b.

Tak, bo chłopcy sami widzą, jak Maciek się denerwuje. Gdyby rzeczywiście byli dobrymi kolegami, to zagraliby w coś innego.

c.

Nie, Maciek przesadza. Powinien wziąć się w garść i pozwolić kolegom grać dalej, chociaż jemu samemu gra nie idzie.

4.

Czy tata Łukasza mógł zachować się inaczej?

a.

Tak, mógł jednak zagrać z chłopcami.

b.

Tak, mógł powiedzieć Maćkowi, żeby nie przesadzał i grał dalej.

c.

Tak, tata Łukasza mógł zwrócić synowi i Wojtkowi uwagę, by przestali być niemili dla Maćka. Przecież to było jasne, że sprawiają Maćkowi przykrość i że to nie jest w porządku.

Pytania do animacji – otwarte

Odpowiedz na pytania.

W trakcie gry Maciek nasłuchiwał się od kolegów nieprzyjemnych komentarzy na swój temat. Zaproponował inną zabawę, ale to nie pomogło – chłopcy nie przestali mu dokuczać. W końcu postanowił wyjść, by się przed nimi uchronić. Czy w trakcie spotkania mógł zrobić coś jeszcze?

Łukasz stwierdził, że Maciek nie umie grać. Wojtek się do niego przyłączył i wspólnie dokuczali Maćkowi już do końca. Co mógł zrobić Wojtek, zamiast razem z Łukaszem śmiać się z Maćka?

Tata Łukasza cały czas obserwował grę chłopców. Co mógł zrobić w trakcie, żeby Maciek nie poczuł się wyśmiewany?

Emotikony

Połącz portrety Maćka, Łukasza i Wojtka z emotikonami, które najlepiej opisują ich uczucia w animacji „Poza grupą”.

zachwycona/ zachwycony			zrozpaczona/ zrozpaczony	
niepewna/ niepewny			Maciek	zła/ zły
przestraszona/ przestraszony			obojętny/ obojętna	
rozbawiona/ rozbawiony			Łukasz	znudzona/ znudzony
rozczarowana/ rozczarowany			zmęczona/ zmęczony	
smutna/ smutny			Wojtek	zaniepokojona/ zaniepokojony
wściekła/ wściekły			zaskoczona/ zaskoczony	
radosna/ radosny			Tata Łukasza	rozżalona/ rozżalony
zadowolona/ zadowolony			zawstydzona/ zawstydzony	